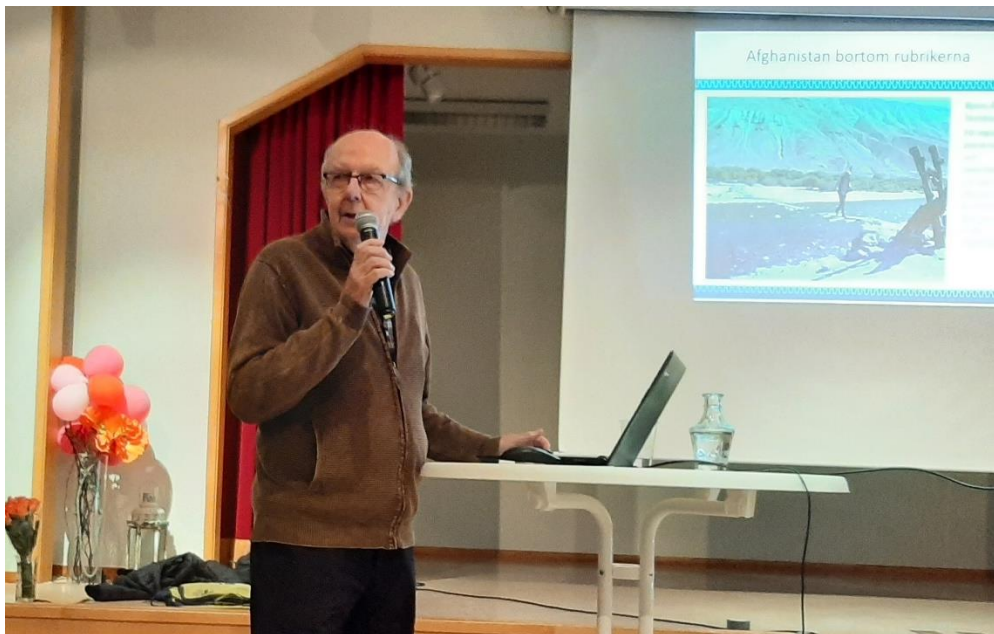

Aktivitetsmöte om Afghanistan bortom rubrikerna 13 oktober 2022

Det var ett 30-tal personer som hade kommit för att lyssna på dagens föredrag.

Vår talare Björn-Åke Törnblom vet verkligen vad han talar om.

Han är aktiv i SAK (Svenska Afghanistankommittén) och har bott och arbetat i Afghanistan i flera omgångar mellan 2000 och 2016.

Afghanistan: Demokratibyggande i motvind 2001-2021. Nu islamskt Emirat. Hur blev det så här?

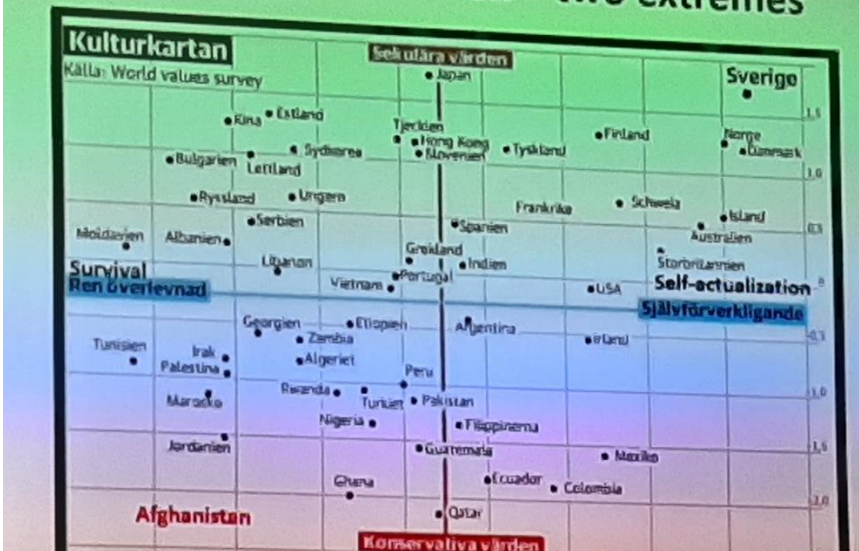
- President Ashraf Ghani 2014 – 15 aug 2021
- Nye ledaren Mulla Bardarar?

Mulla Abdul Ghani Bardar på en bild från i mars. Foto: Alexander Zemlanschenko/AP

Man hör inte så mycket talas om Afghanistan längre, nu när nyhetsflödet upptas av kriget i Ukraina.

Men situationen i Afghanistan är fortfarande mycket komplex.

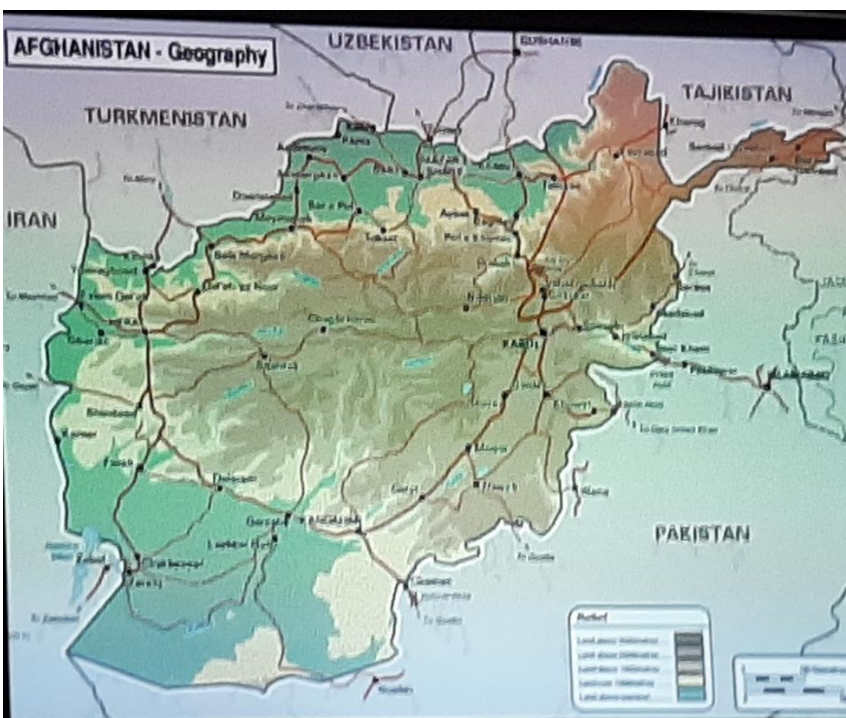
Afghanistan and Sweden – two extremes

Björn-Åke började med att ge en del fakta om landet.

Vi fick se den s.k. Kulturkartan som visar att både Sverige och Afghanistan är extrema länder, men i varsin hörna av schemat.

Där Sverige är extremt genom att vi är ett folk som är sekulärt och självförverkligande, kämpar folk i Afghanistan i stället för att överleva och har starkt religiösa kulturvärderingar.

Afghanistan är nästan 1½ gång så stort som Sverige.

Men det är mycket bergigt och det finns bara ca 12 % odlingsbar mark.

Det finns stora naturtillgångar bl.a. av järn och litium, men eftersom vägarna är så dåliga är det mycket svårt att utvinna dessa.

Här är en av de större vägarna. Notera hålet på bron...

Har aldrig funnits en stark centralmakt
som haft full koll

Landet har varit drabbat av krig och ockupation de senaste 40 åren.

Afghanistan. En korsväg för utländska arméer.

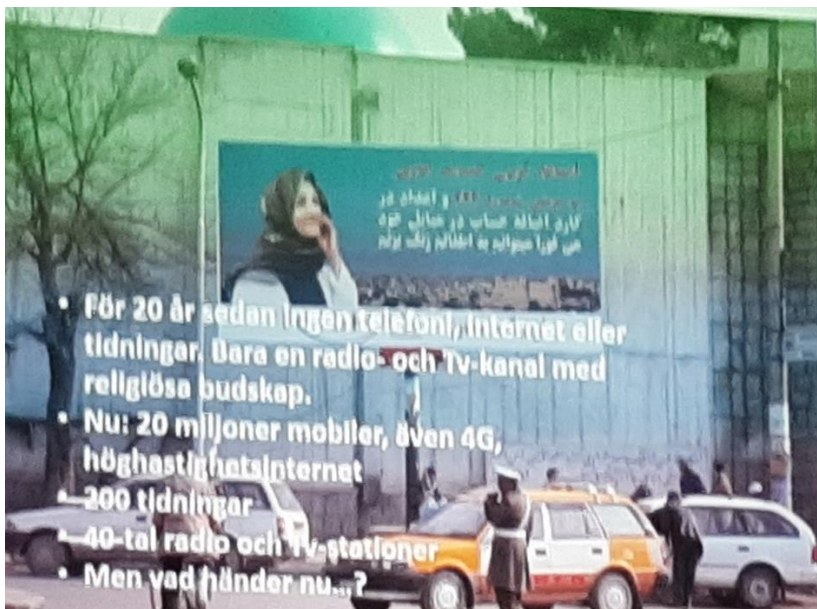

Talibanerna, som hade makten på 90-talet, kom åter till makten förra året, efter att USA hade lämnat.

De senaste 20 åren: Byggboom och investeringar

Under USA-tiden gjordes stora investeringar på byggen och infrastruktur m.m.

Man satsade då på radio, telefoni, internet och annan media.

Men nu med talibanerna tillbaka vid makten råder stor osäkerhet.

I landet finns många olika folkgrupper vilket försvårar.

Pashtuner är de som traditionellt har haft makten.

De flesta barn och ungdomar som kommit till Sverige via flyktingläger i Iran tillhör gruppen Hazarer.

Alla afghaner är muslimer.

Den dominerande grenen av islam är sunni, som i Pakistan och Saudiarabien.

Vilka är talibanerna?

- En extremt konservativ sunnimuslimsk grupp
- Grundarna var med i motståndet mot Sovjets invasion 1979-89
- Bas i koranskolor (i flyktingläger Pakistan)
- Upprörde över krigsherrarnas inbördeskrig 1992—96.
- Gjorde slut på krigsherrar och korruption
- Skapade en enorm flyktingvåg
- Vid makten 1996-2001
- Vanliga mänskliga rättigheter saknades.
- Ingen fungerande stat.

Vi fick också lite information om talibanerna, som vid sitt styre på 90-talet inte gav utrymme för några mänskliga rättigheter.

Hur det blir nu är ännu oklart, även om man redan har märkt att kvinnornas rättigheter åter inskränks.

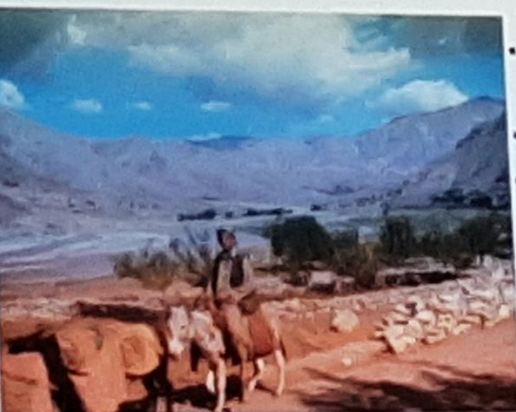
Vilka akuta utmaningar står landet inför

- Bilda bred regering
- Få igång bankväsendet och andra samhällsfunktioner
- Skapa internationell acceptans
- Inte tulla på för många mänskliga rättigheter
- **Undvika svältkatastrof och samhällskollaps.**
- Vinna legitimitet bland medborgarna

Landet står inför stora utmaningar.

Snabbfakta om Svenska Afghanistankommittén:

- Verksam i Afghanistan sedan 1982
- Har ca 7000 afghanska medarbetare
- 15 utlänningar i Afghanistan.
- En av de äldsta och största enskilda biståndsorganisationen i landet
- Årsbudget ca 340 miljoner kronor.
- Bidragsgivare: Egen insamling, Sida, EU, FN, Världsbanken, m fl.

Svenska Afghanistankommittén (SAK) har varit verksamma i 40 år.

De arbetar alltid med lokal förankring, vilket har gett dem stor trovärdighet och respekt i landet, även bland talibanerna.

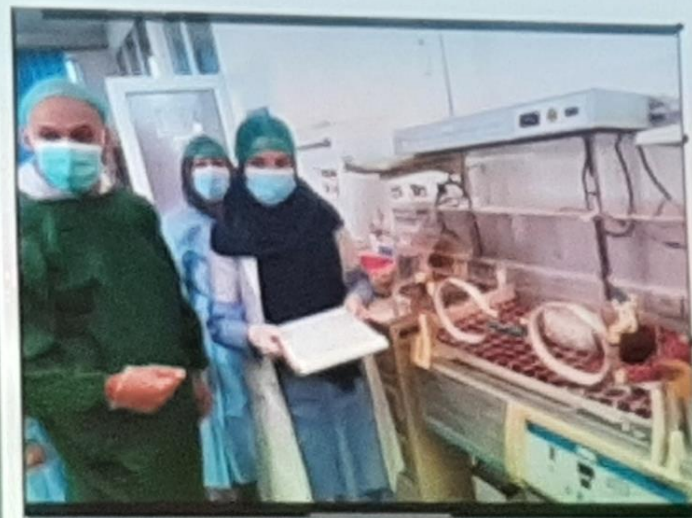
5500 nomadbarn (3200 flickor) gick i SAKstödda skolor

Ett huvudområde för SAK:s arbete är utbildning, inte minst av flickor.

Under USA-tiden ökade antalet barn som fick utbildning från ca 500 000 till uppemot 8 miljoner.

SAK ansvarar för all sjuk och hälsovård vård i två provinser

Ca 1,7 miljoner patientbesök:

Utbildar provinsernas sjukvårdsadministration
Vidareutbildar läkare och sjukvårdspersonal

Driver en tre barnmorskeskola

och en sjuksköterskeskola

Hälso- och sjukvård är ett annat av SAK:s områden och utbildning av barnmorskor och sjuksköterskor prioriteras.

Fram till 2021 förekom också val, både till parlamentet och till presidentämbetet.

Men vad händer nu?

Björn-Åke avrundade och gav sen plats för frågor.

Intresset var verkligen stort bland de närvarande.

Och det kom många frågor från publiken...

... som Björn-Åke besvarade med kunskap och inlevelse.

Han blev till sist avtackad med varma applåder och blommor.

*****

Vill du veta mer om SAK:s verksamhet, gå in på deras hemsida, www.sak.se

Björn-Åke har också bloggat om sin tid i Afghanistan på sidan:

www.btorblom.com